

**ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Ώρες 1^η-2^η

ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ Κ.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

- ΕΠΟΧΗ ΛΙΘΟΥ

ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (-10.000)

ΜΕΣΟΛΙΘΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (10.000-6.500)

ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (6.500-3.000)

- ΕΠΟΧΗ ΧΑΛΚΟΥ

ΠΡΩΤΟΕΛΛΑΔΙΚΗ (3.000-2.000)

ΜΕΣΟΕΛΛΑΔΙΚΗ (2.000-1.600)

ΥΣΤΕΡΟΕΛΛΑΔΙΚΗ (1.600-1.100)

ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

- Ο άνθρωπος είναι κυνηγός και τροφосуλλέκτης.
- Κατασκευάζει λίθινα εργαλεία.
- Εντοπισμένες θέσεις κυρίως σε σπήλαια: Θεσσαλία (Θεόπετρα), Φράγχθι (Αργολίδα), Πετράλωνα (Χαλκιδική)

ΛΙΘΙΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΘΕΟΠΕΤΡΑ ΚΑΙ ΦΡΑΓΧΘΙ

ΣΠΗΛΑΙΟ ΠΕΤΡΑΛΩΝΩΝ

ΜΕΣΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- Συνεχίζεται η ανθρώπινη παρουσία σε σπήλαια.
- Εντοπίζονται τα πρώτα δείγματα συστηματικής αλιείας (Φράγχθι και Γιούρα) : οστέινα άγκιστρα και οστεολογικά υπολείμματα ψαριών.

ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΠΑ ΣΤΑ ΓΙΟΥΡΑ

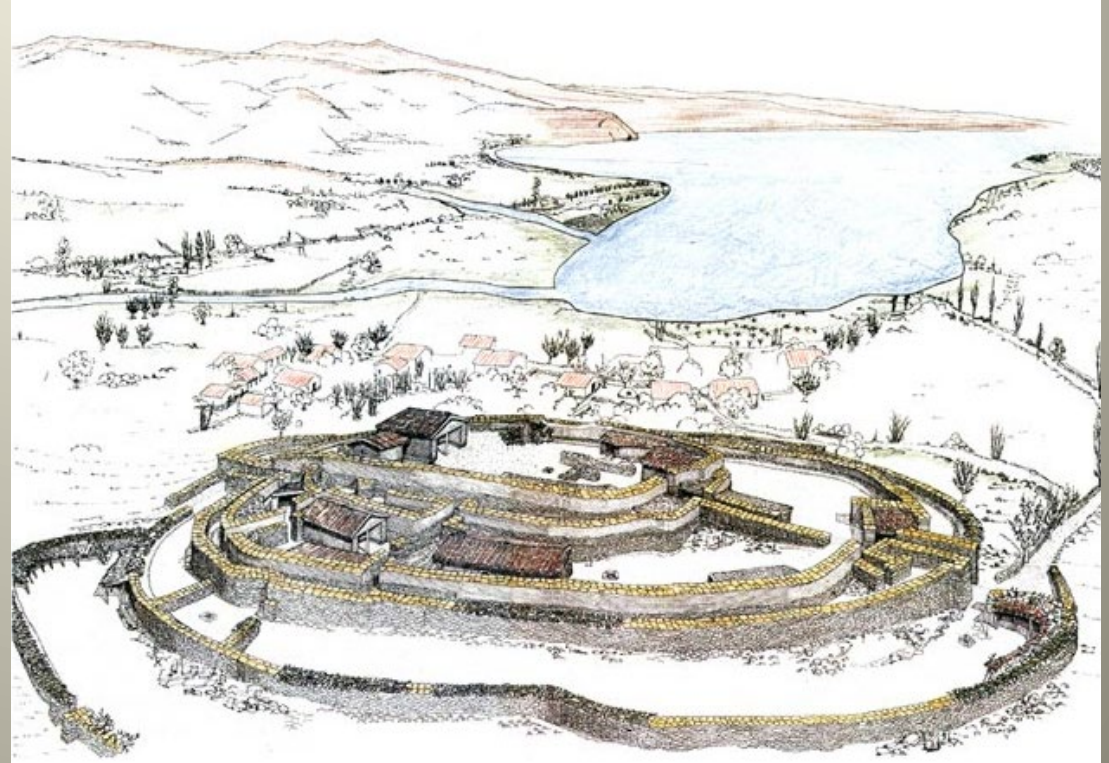
ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- Πέρασμα από το θηρευτικό-συλλεκτικό στάδιο της οικονομίας στο παραγωγικό.
- Μόνιμη εγκατάσταση, ανάπτυξη γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- Σπουδαίοι νεολιθικοί πολιτισμοί: Σέσκλο και Διμήνι (Θεσσαλία).
- Λιμναίος οικισμός στο Δισπηλιό, εντοπισμός πινακίδας με σφηνοειδή γραφή της 3^{ης} χιλιετίας.

ΣΕΣΚΛΟ

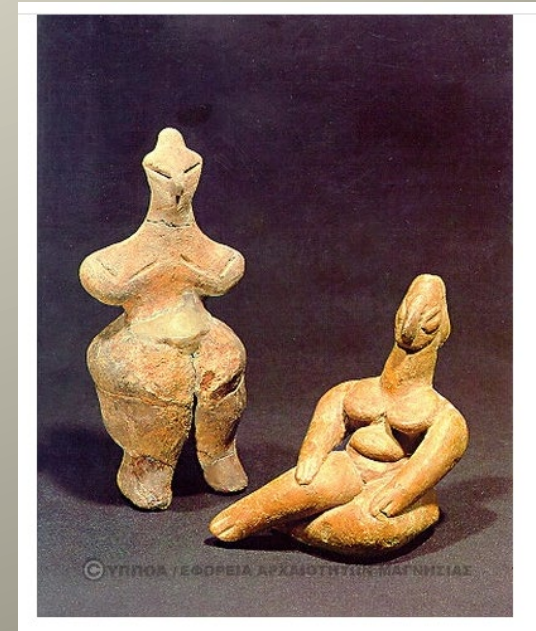
ΔΙΜΗΝΙ

ΠΑΡΚΟ ΔΙΣΠΗΛΙΟΥ

ΝΕΟΛΙΘΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΩΛΙΑ

ΕΠΟΧΗ ΧΑΛΚΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΒΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

- Σημαντικές θέσεις: Λήμνος, Λέσβος, Θάσος, Σαμοθράκη, Θράκη.
- Πολιόχνη (Λήμνος): οργανωμένη πόλη με πολεοδομικό σχέδιο, αποχετευτικό δίκτυο και χώρους συγκέντρωσης.
- Η οικονομία στηρίζεται στη γεωργία, στην κτηνοτροφία και στο εμπόριο μετάλλων.

ΠΟΛΙΟΧΗΝΗ ΛΗΜΝΟΥ

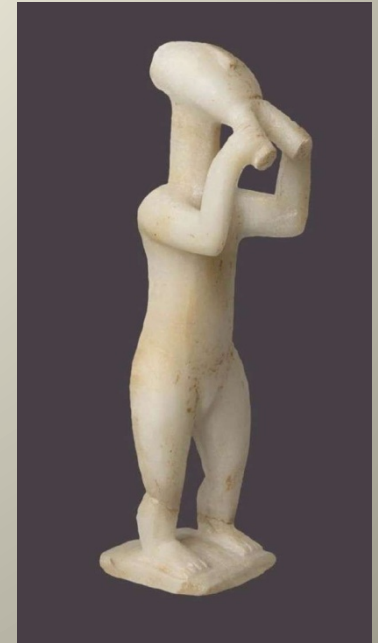

ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- 3^η- 2^η χιλιετία.
- Μικροί οικισμοί σχεδόν σε όλα τα νησιά: Σύρος, Πάρος, Νάξος, Σίφνος, Μήλος, Αμοργός, Θήρα).
- Η οικονομία στηρίζεται στη γεωργία, στην κτηνοτροφία, στην αλιεία και στο εμπόριο.
- Ευρήματα: κατάλοιπα οικισμών, αγγεία, εργαλεία και ειδώλια.
- Στη Μήλο χρησιμοποιούν τον οψιανό , στην Πάρο και στη Νάξο το μάρμαρο.

ΕΙΔΩΛΙΑ

ΑΚΡΩΤΗΡΙ ΘΗΡΑΣ

- Ήταν σημαντικό κέντρο του κυκλαδικού πολιτισμού.
- Είχε πολεοδομική οργάνωση και πολυώροφα κτήρια με τοιχογραφίες.
- Ανέπτυξε εμπορικές σχέσεις με την Κρήτη, την ηπειρωτική Ελλάδα, με άλλα νησιά και με την Αίγυπτο.
- Στο τέλος του 17^{ου} αιώνα: παρακμή, λόγω σεισμών και έκρηξης ηφαιστείου.

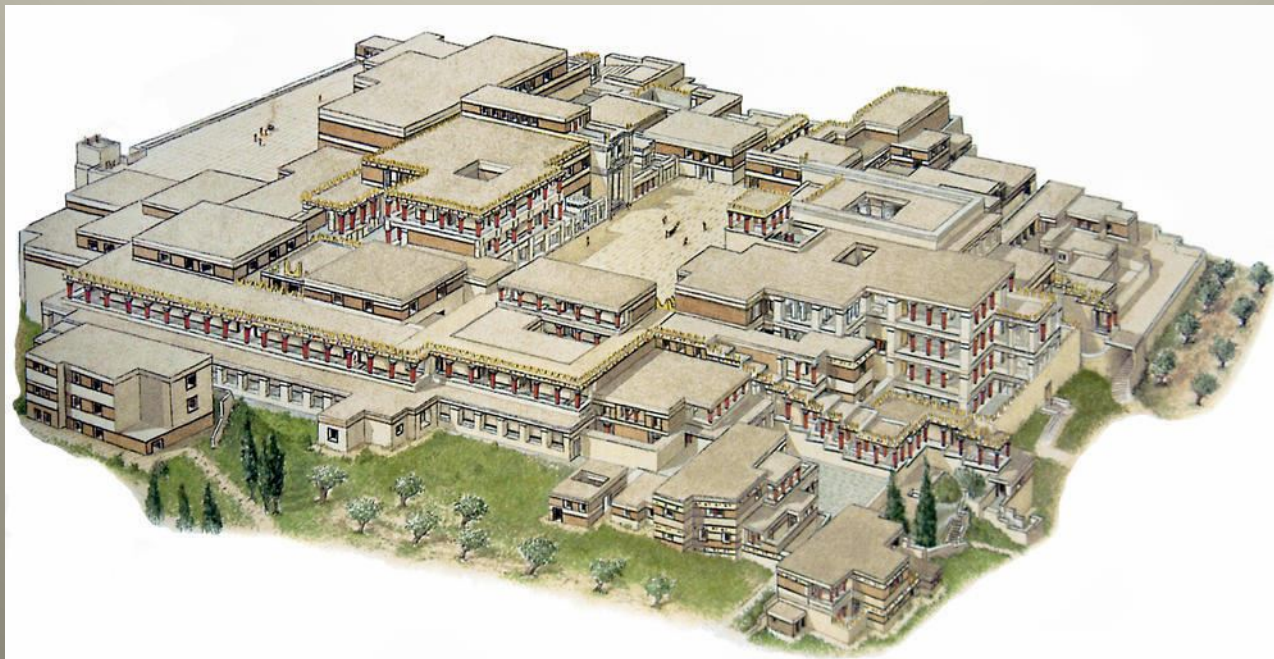
ΑΚΡΩΤΗΡΙ

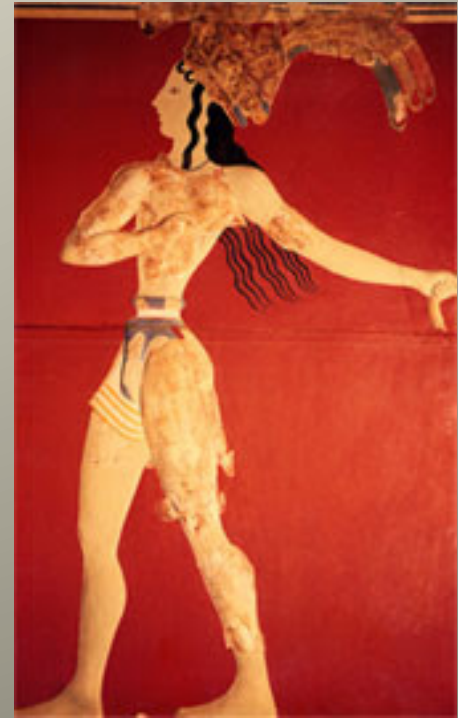
ΜΙΝΩΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- 3^η- 2^η χιλιετία
- Αναπτύχθηκαν αυτόνομα κέντρα: Κνωσός, Φαιστός, Ζάκρος, Μάλια.
- Κέντρο της οικονομικής, πολιτικής, θρησκευτικής και καλλιτεχνικής ζωής ήταν το ανάκτορο. Πρόκειται για ένα σύνθετο οικοδόμημα με πολλά επίπεδα, αίθουσες, αυλές, σύστημα ύδρευσης και εποχέτευσης.
- Η οικονομία στηρίχτηκε στη γεωργία, στην κτηνοτροφία και στο εμπόριο.
- Καταστράφηκε γύρω στο 1.500 (είτε από την έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας, σύμφωνα με παλιότερη άποψη είτε από επιδρομές Μυκηναίων)

ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΚΝΩΣΟΥ

ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΚΝΩΣΟΥ

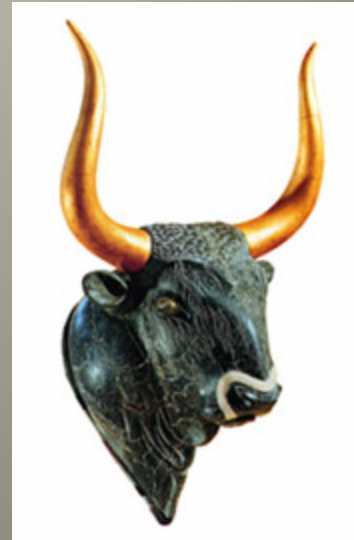

ΜΙΝΩΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Θέματα: φύση, καθημερινή ζωή, λατρεία
Τοιχογραφίες στα ανάκτορα ↓

Αγγεία από πηλό και λίθο →

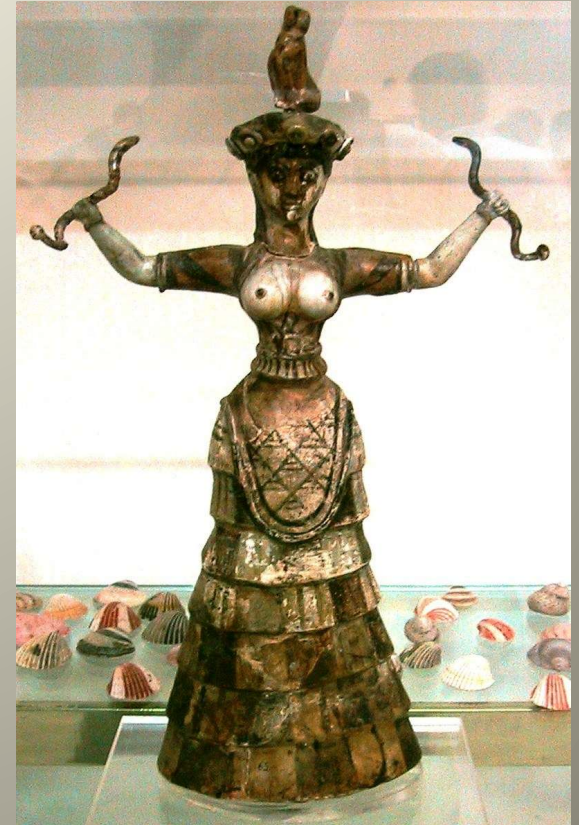
ΜΙΝΩΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Κοσμήματα από χρυσό

Σφραγίδες →
(από ημιπολύτιμους λίθους,
γυαλί και ελεφαντόδοντο)

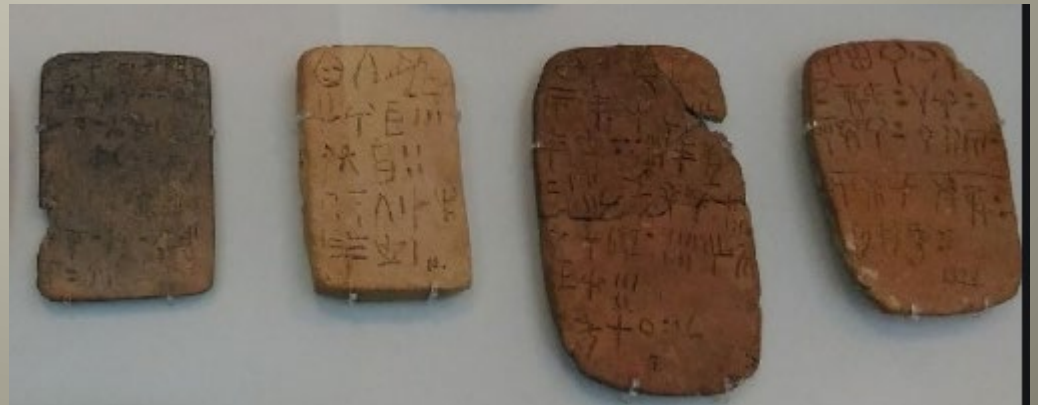
Ειδώλια από πηλό ↓

ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΗΣ

1. Ιερογλυφική γραφή: δίσκος Φαιστού, 1.700 π.Χ.
Πρόκειται για ένα πήλινο δίσκο που φέρει σύμβολα και στις δύο πλευρές. Δεν έχει αποκρυπτογραφηθεί.
2. Γραμμική Α': συλλαβική γραφή, εντοπίστηκε σε αγγεία και πινακίδες με απογραφή προϊόντων. Δεν έχει αποκρυπτογραφηθεί.

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Έχουν εντοπιστεί κέντρα στην Πελοπόννησο και στην κεντρική Ελλάδα. Τα πιο γνωστά: Μυκήνες, Άργος, Τύρινθα, Πύλος, Ορχομενός, Θήβα, Ιωλκός.
- Ο μυκηναϊκός ήρθε το όνομα του από τον Σλήμαν που εντόπισε τις Μυκήνες το 1876.

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Ήταν ένας πολιτισμός με ξεκάθαρη ιεραρχία: άναξ, αξιωματούχοι, ιερείς, λαός, δούλοι.
- Δείγματα ανεπτυγμένης αρχιτεκτονικής: ανάκτορα χτισμένα σε τειχισμένες ακροπόλεις και εντυπωσιακοί θολωτοί τάφοι.
- Οι Μυκηναίοι ασχολήθηκαν με το εμπόριο στο Αιγαίο, στην Κύπρο, στην Αίγυπτο, στη δυτική Μεσόγειο. Εξήγαγαν αγγεία, κρασί, λάδι και εισήγαγαν πολύτιμους λίθους και ελεφαντόδοντο)
- Η τρωική εκστρατεία συνδέεται με το άνοιγμα τους προς τον εύξεινο πόντο.
- Τα μυκηναϊκά κέντρα παρήκμασαν περίπου το 1.250

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πύλη των λεόντων,
ακρόπολη Μυκηνών→

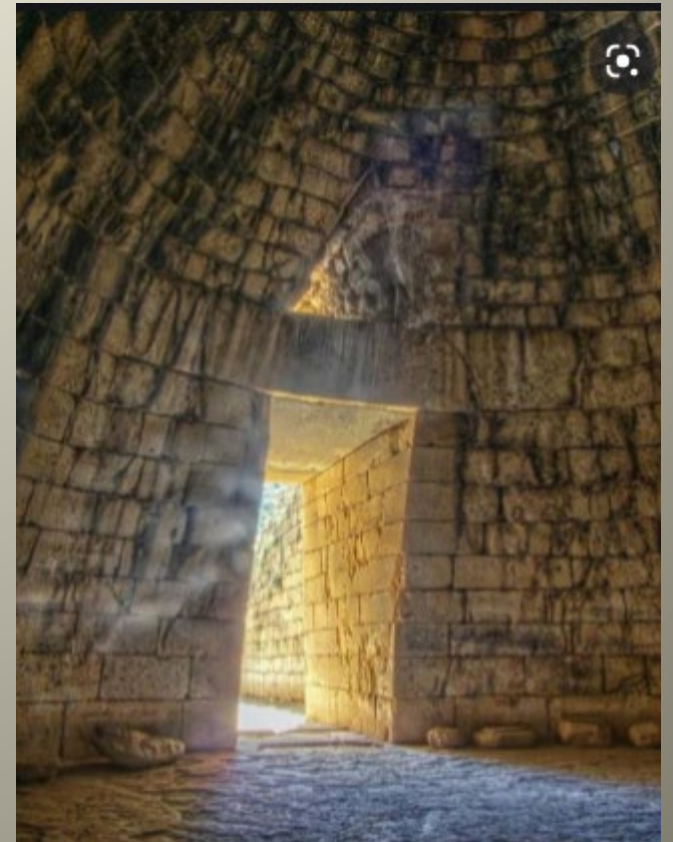

Ακρόπολη Τίρυνθας→

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Θησαυρός του Ατρέως
(«Τάφος του Αγαμέμνονα»)

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΓΡΑΜΜΙΚΗ Β΄

- Πρόκειται για συλλαβική ελληνική γραφή του 14^{ου} και 13^{ου} αιώνα
- Διαβάστηκε από τους Τσάτγουικ και Έβανς (1952)
- Εντοπίστηκαν πολλές πήλινες επιγραφές με γραμμική Β΄ στην Πύλο, την Τιρυνθα, τη Θήβα, τις Μυκήνες αλλά και στην Κνωσό και τα Χανιά (1.400)
- Δίνουν πληροφορίες για εμπορικές-οικονομικές δραστηριότητας, τη διοικητική οργάνωση και την κοινωνική ζωή.
- Η χρήση της Γραμμικής Β΄ σταμάτησε μετά την πτώση των ανακτόρων το 1.200.

ΛΑΟΙ ΠΟΥ ΕΠΕΔΡΑΣΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΜΥΚΗΝΑΪΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΣ

Υπάρχουν δύο διαφορετικές επιστημονικές απόψεις σχετικά με την προέλευση της Γραμμικής Β', καθώς η μελέτη της αποτέλεσε αντικείμενων πολλών συζητήσεων.

Σύμφωνα με τη μία άποψη η Γραμμική Β' δημιουργήθηκε στην ηπειρωτική Ελλάδα και μεταφέρθηκε στην Κρήτη από τους Μυκηναίους. Η δεύτερη άποψη υποστηρίζει ότι οι Μινωίτες είναι αυτοί που δημιούργησαν την Γραμμική Β' και στη συνέχεια από την Κρήτη διαδόθηκε στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Ανεξάρτητα από τις παραπάνω θεωρίες, όμως, η γραμμική Β' είναι αναμφισβήτητα η πρώτη γραπτή απόδοση της ελληνικής γλώσσας σε συλλαβικό σύστημα.

ΓΡΑΜΜΙΚΗ Β΄

Πινακίδα από την Πύλο.

Συλλαβογράμματα

A	𐀀	E	𐀅	I	𐀆	O	𐀇	U	𐀈
DA	𐀁	DE	𐀃	DI	𐀄	DO	𐀆	DU	𐀇
JA	𐀊	JE	𐀋			JO	𐀍		
KA	𐀀	KE	𐀂	KI	𐀄	KO	𐀆	KU	𐀈
MA	𐀁	ME	𐀃	MI	𐀅	MO	𐀇	MU	𐀉
NA	𐀂	NE	𐀄	NI	𐀆	NO	𐀈	NU	𐀊
PA	𐀃	PE	𐀅	PI	𐀇	PO	𐀉	PU	𐀋
QA	𐀄	QE	𐀆	QI	𐀈	QO	𐀊		
RA	𐀅	RE	𐀇	RI	𐀉	RO	𐀋	RU	𐀍
SA	𐀆	SE	𐀈	SI	𐀊	SO	𐀌	SU	𐀎
TA	𐀇	TE	𐀉	TI	𐀋	TO	𐀍	TU	𐀏
WA	𐀈	WE	𐀊	WI	𐀌	WO	𐀎		
ZA	𐀉	ZE	𐀋			ZO	𐀏		